

ΑΡΧΕΣ - ΘΕΩΡΙΕΣ

της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

- Α' μέρος -

Γιατί ν' αναφερθούμε σε μια θεωρία

- Πολλοί ερευνητές του πεδίου μόρφαζαν στο άκουσμα της αναφοράς 'θεωρία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης'
- Παρόλη την αντίδραση η αναφορά στη θεωρία θεωρείται βασική παράμετρος της εξέλιξής της, εφόσον:
  - αποδεικνύει την επίδραση στις ανθρώπινες δραστηριότητες της ανάγκης του ανθρώπου για εκπαίδευση

Desmond Keegan (1986)

- Ο Keegan πρότεινε ότι η όποια αναφορά σε θεωρία πρέπει να απαντά σε τρία θεμελιώδη ερωτήματα
  - Είναι η εξ αποστάσεως εκπαίδευση μία πραγματική εκπαιδευτική διαδικασία;
  - Είναι η εξ αποστάσεως εκπαίδευση μία μορφή θεσμικής εκπαίδευσης;
  - Είναι η εξ αποστάσεως εκπαίδευση πραγματοποιήσιμη; Ή μήπως αποτελεί μία ασυμφωνία όρων;

Desmond Keegan (1996)

- Αναφερόμενος στην αλλαγή από την παραδοσιακή μορφή σε μια μορφή **‘βιομηχανοποιημένης’** και **‘ανοικτής’** διδασκαλίας και μάθησης, προσδιορίζει και κατηγοριοποιεί τις θεωρίες σε τρεις ομάδες:
  - **Θεωρίες της ανεξαρτησίας και της αυτονομίας** (*Theories of independence and autonomy*)
  - **Θεωρία της εκβιομηχάνισης της διδασκαλίας** (*Theory of industrialization of teaching*) και της μάθησης
  - **Θεωρίες της αλληλεπίδρασης και της επικοινωνίας** (*Theories of interaction and communication*)

(Α) Θεωρίες της ανεξαρτησίας και της αυτονομίας

- Τοποθετούν στο κέντρο της εκπαιδευτικής διαδικασίας τον ανεξάρτητο και αυτόνομο μαθητή, όπου και αν αυτός βρίσκεται
- 'Ανεξαρτησία' & 'αυτονομία' του μαθητευόμενου τόσο χωρικά όσο και χρονικά
- Γνωστή ως 'ανεξάρτητη μελέτη', δηλώνοντας μια μορφή εκπαίδευσης όπου η επίβλεψη είναι από ελάχιστη έως ανύπαρκτη

Charles Wedemeyer: 'Θεωρία της ανεξάρτητης μελέτης'

- Εισήγαγε τους όρους:
  - 'ανοικτή μάθηση'
  - 'εξ αποστάσεως εκπαίδευση'
  - 'ανεξάρτητη μελέτη'
- Αναφέρεται στις 4 πτυχές μιας διδακτικής/μαθησιακής κατάστασης:
  - το μαθητή
  - τον εκπαιδευτικό
  - το μέσο επικοινωνίας
  - το μαθησιακό περιεχόμενο

Michael Moore: 'Θεωρία της απόστασης συναλλαγής'

- Εισήγαγε τον όρο 'συναλλαγή' ως έννοια που δηλώνει την αλληλεπίδραση ως κάτι μετρήσιμο σε αυτόνομα περιβάλλοντα
- Όσο περισσότερο δημιουργούνται και διατηρούνται οι δίαυλοι επικοινωνίας με το μαθητή (τη συναλλαγή μεταξύ του μαθητή με τον εκπαιδευτικό) τόσο η απόσταση 'μικραίνει', άρα επηρεάζεται θετικά το μαθησιακό αποτέλεσμα

(B) Θεωρία της εκβιομηχάνισης της διδασκαλίας

- Κύριος εκπρόσωπος της θεωρίας είναι οι Otto Peters.
- Το έργο του αφορά τη μελέτη των συστατικών της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης ως μια βιομηχανική μορφή εκπαίδευσης
- Υποστηρίζει ότι στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση αποτελούν εξ ορισμού τυποποιημένες - βιομηχανοποιημένες διαδικασίες:
  - η διδασκαλία,
  - η παραγωγή μαθησιακού υλικού,
  - η αξιολόγηση
  - η μάθηση

Για τον Peters ...

βασική αρχή για την πραγματοποίηση ενός εξ αποστάσεως μαθήματος είναι:

- ένας κατάλληλος σχεδιασμός της εκπαιδευτικής διαδικασίας

Ειδικότερα:

- ο καταμερισμός &
- η σταδιακή και αυτοματοποιημένη αναδιάρθρωση κάθε συστατικού του όπως:
  - της διδακτικής διαδικασίας
  - της μαθησιακής ύλης
  - ακόμα και των προσδοκιών των μαθητών

Βιβλιογραφία

- Holmberg, B. (2005). *The Evolution, Principles and Practices of Distance Education*. Oldenburg, Germany: Carl von Ossietzky Universität
- Keegan, D. (1996). *The foundations of distance education (3rd ed.)*. London, England: Croom Helm
- Peters, O. (2010). *Distance Education in Transition: Developments and Issues (5th edition)*. Oldenburg, Germany: Carl von Ossietzky Universität.